

Pro zdravou Evropu: ECDC v akci

Všechny fotografie © ECDC kromě:
Obálka uprostřed a s. 2: © CDC. S laskavým svolením Cynthia Goldsmith, Jacqueline Katz, Sherif R. Zaki;
strana 4 © stockxpert.com;
strana 8, vlevo © US National Museum of Health and Medicine;
strana 9 © CDC;
strana 14, vpravo © istockphoto.com;
strana 16, vlevo © Image Source;
strana 16, vpravo © CDC. S laskavým svolením Dr. Edwin P. Ewing ml.

© Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí, 2009

ISBN 978-92-9193-141-5

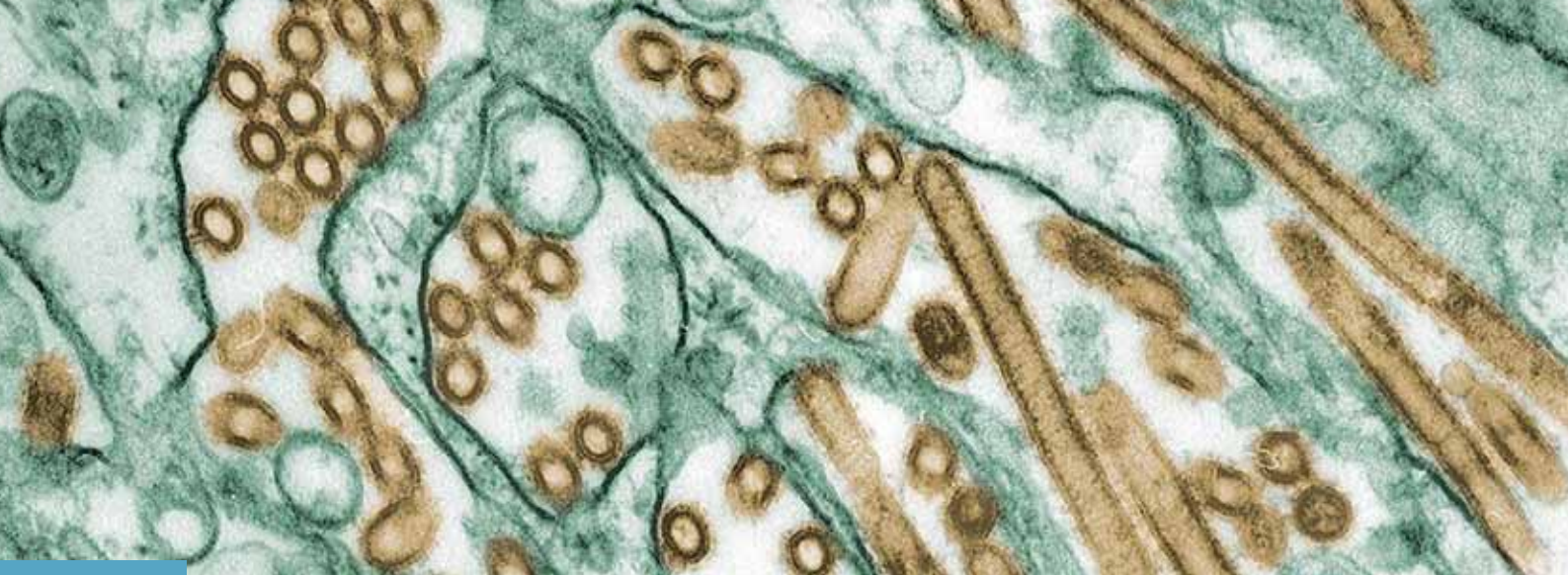
doi:10.2900/11633

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. Veškeré fotografie v této publikaci jsou autorsky chráněny a bez výslovného povolení držitele autorských práv nesmějí být užity k účelům jiným, než je tato publikace.

Pro zdravou Evropu: ECDC v akci

Obsah

Předmluva – činnost EU proti infekčním nemocem	3
Jak infekční nemoci ohrožují obyvatele Evropy?	4
ECDC v akci	6
Co by se stalo, kdyby zítra propukla pandemie?	8
Strategické priority ECDC pro období 2007–2013	10
Organizace ECDC	12
Hlavní údaje o ECDC	14
Seznam infekčních nemocí, které se nahlašují na úrovni EU	16

„Naší vizí je Evropská unie, v níž se všichni občané těší nejlepší možné ochraně před infekčními nemocemi, jakou nejmodernější preventivní a kontrolní opatření umožňují.“

Zsuzanna Jakab, ředitelka ECDC

Předmluva – činnost EU proti infekčním nemocem

Ještě nikdy nebyl svět propojen tolik jako nyní. Každý den překračují hranice miliony lidí a tuny potravin. V průměrnou noc najdete ve větším hotelu v evropském městě hosty z desítky i více zemí. Jak ukázal v roce 2003 SARS, může se infekční nemoc po propuknutí šířit po světě dosud nevídanou rychlostí.

Dobrá zpráva je, že ve 21. století jsou k dispozici lepší nástroje pro odhalení a prevenci propuknutí nemoci než kdy dříve. Úkol spočívá v tom, zajistit, abychom tyto nástroje dobře využívali.

V roce 2005 bylo pro posílení obrany Evropy před infekčními nemocemi vytvořeno Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC). Pracujeme s orgány EU a členskými státy na tom, aby se umožnila spolupráce a poskytly se faktické důkazy potřebné pro účinné kroky. Naší vizí je Evropská unie, v níž se všichni občané těší nejlepší možné ochraně před infekčními nemocemi, jakou preventivní a kontrolní opatření umožňují.

Jako vědecká agentura Evropské unie provádí ECDC posouzení rizik a poskytuje vědecké důkazy tvůrcům politik na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni. Máme však i aktivní operativní roli při obraně Evropy před nemocemi.

Při sledování a posuzování ohrožení lidského zdraví nese-díme jen ve svých kancelářích ve Stockholmu. Pravidelně vysíláme do terénu epidemiology, kteří posuzují fakta přímo v místě dění. Stalo se tak v letech 2005 a 2006, když se v některých částech Evropy vyskytla influenza ptáků H5N1, a opět v nedávné době, když došlo k propuknutí horečky chikungunya způsobené tropickým virem.

Část naší práce se tak zaměřuje na statistickou a vědeckou analýzu, ale hrajeme svou úlohu i při reagování na události, jež mají přímý dopad na lidské zdraví. Proto máme odpovědnost – a motivaci – dělat to dobře.

Stručně řečeno, naším úkolem je uchovat Evropu zdravou, nyní i do budoucna.

Zsuzsanna Jakab,
ředitelka ECDC

Jak infekční nemoci ohrožují obyvatele Evropy?

Infekční nemoci jsou způsobovány mikroorganismy – jakými jsou bakterie, viry, parazité nebo houby –, které vstupují do lidského těla a množí se v něm. Mikroorganismy mohou do lidského těla vstupovat několika různými způsoby. Mohou se vyskytovat ve vzduchu, který dýcháme, ve vodě, kterou pijeme, nebo v potravinách, které jíme. Mikroorganismy se mohou do lidí dostat při kontaktu s jinými lidmi, zvířaty, rostlinami, nebo dokonce i s neviditelným prachem na předmětech, jichž se lidé dotýkají.

Země EU jsou zpravidla v boji proti infekčním nemocem velmi úspěšné. Ve srovnání s mnoha jinými částmi světa je hygienický standard v EU vysoký a členské státy mají dobré systémy veřejného zdravotnictví. Vnitrostátní očkovací kampaně dostaly některé nemoci pod kontrolu, a v některých případech je dokonce zcela vymýtily.

V posledních 10 letech u zhruba 50 nemocí, o nichž ECDC shromažďuje údaje, míra nálezů poklesla nebo zůstala stabilní. Většina úmrtí v zemích EU je způsobena neinfekčními nemocemi, jako jsou rakovina a srdeční choroby.

Mělo by však být uznáno, že současný stav je výsledkem neustálé tvrdé práce zdravotnických orgánů, zdravotnického personálu, výzkumníků a mnoha dalších. Před necelými sto lety byly infekční nemoci stále hlavní příčinou úmrtí – zejména dětí a mladých lidí. Kdybychom neudržovali a nerozvíjeli ochranu, kterou jsme zavedli, vrátily by se tyto nemoci nemilosrdně zpět. Ani dnes by se riziko infekčních nemocí nemělo podceňovat. Infekční nemoci jsou v zemích EU každý rok příčinou desítky tisíc úmrtí, milionů dní pracovní neschopnosti a nevýslovné bolesti a utrpení.

Infekční nemoci – hlavní hrozby

- V Evropě jsou nejvýznamnější hrozbou mikroorganismy, které se staly rezistentními vůči antibiotikům. Infekční nemoci způsobené takovými bakteriemi jsou obrovským a rychle rostoucím problémem, a to jak v nemocnicích, tak i v širší společnosti. Každoročně onemocní v EU infekčními nemocemi souvisejícími se zdravotní péčí přibližně čtyři a půl milionu osob, přičemž se odhaduje, že v jejich přímém důsledku zemře až 40 000 pacientů.
- V roce 2006 bylo v EU nahlášeno více než 25 000 nových případů HIV/AIDS. Celkový počet osob žijících v EU s HIV se odhaduje přibližně na 700 000. Zhruba 30 % z nich – přibližně 200 000 – neví, že HIV mají.
- V roce 2006 bylo v EU nahlášeno přibližně 90 000 nových případů tuberkulózy (TB). Případy TB se objevují ve zranitelných skupinách, jako jsou migranti a HIV pozitivní osoby. Po celé EU se objevují případy TB rezistentní vůči léčivým přípravkům, které jsou obtížně léčitelné či je nelze léčit vůbec.
- Každou zimu v EU stovky tisíc osob vážně onemocní sezonní chřipkou. V průměrné chřipkové sezoně několik tisíc z nich zemře, a to často zbytečně, neboť pro rizikové skupiny jsou k dispozici účinné očkovací látky.
- Přizpůsobují a mění se zcela nové mikroorganismy, následkem čehož se mohou objevovat – a také se objevují – nové nemoci. Zažili jsme to u HIV/AIDS v 80. letech 20. století, u varianty Creutzfeld-Jakobovy nemoci v 90. letech 20. století a u SARS v roce 2003.
- Také změna klimatu může vést k novým modelům rozšíření nemocí v Evropě. V nedávných letech jsme byli svědky toho, jak se encefalitida přenášená klíšťaty rozšiřuje do různých částí Evropy, a dokonce i toho, jak se nově objevují tropické nemoci.

Odborníci ECDC při práci v terénu

ECDC Emergency Operations Centre

ECDC v akci

Reakce na ohrožení zdraví

Od 90. let 20. století sdílejí země EU běžně informace o ohniscích nemocí, u nichž je možné, že se rozšíří přes hranice. Bezpečný systém zpráv s názvem systém včasného varování a reakce EU pro ohrožení veřejného zdraví (EWRS) propojuje zdravotnické orgány v členských státech, ECDC a Evropskou komisí. „Úředníci pro výměnu informací o epidemiích“ v našem středisku ECDC pro naléhavé zásahy sledují tento systém 7 dní v týdnu, 365 dní v roce. Rovněž sledují informace od WHO, mezinárodních partnerů a sdělovacích prostředků.

Pokud je zjištěno ohrožení, personál ECDC rychle posoudí jeho význam a podělí se o svá zjištění s Evropskou komisí a členskými státy. V případě potřeby může ECDC vyslat do terénu odborníky, aby prošetřili skutečnosti na místě.

Shromažďování údajů o infekčních nemocech na úrovni EU

ECDC shromažďuje ze svých členských zemí údaje přibližně o 50 hlavních infekčních nemocech (seznam těchto nemocí viz s. 16). Tato skutečnost ECDC umožňuje, aby vytvořila celoevropský obraz o tom, co se v našem světě děje s infekčními nemocemi, a aby analyzovala tendence v počtu hlášených případů. Klíčovým strategickým cílem ECDC je spolupracovat s členskými státy

a Evropskou komisí na zlepšení spolehlivosti a srovnatelnosti údajů napříč Evropou. V současnosti rozdíl mezi zeměmi v počtu hlášených případů některých nemocí často více odráží rozdílné způsoby shromažďování údajů než rozdíl ve skutečném stavu.

ECDC vypracovává výroční epidemiologickou zprávu, v níž shrnuje a analyzuje údaje o všech nemocech, o nichž pojednává, i zprávy o stavu konkrétních nemocí, jako jsou HIV/AIDS a tuberkulóza.

Poskytování informací pro činnosti v oblasti veřejného zdraví

ECDC poskytuje tvůrcům politik nejen vysoce kvalitní údaje, ale také nezávislá vědecká stanoviska. ECDC při tom čerpá z odborných znalostí svých zaměstnanců, odborníků z vnitrostátních veřejných zdravotnických institucí a z akademické obce. Postup pro vypracování stanoviska spočívá obvykle ve vytvoření vědecké komise *ad hoc*, která vypracuje úvodní stanovisko, o němž se poté vede rozprava v poradním sboru ECDC.

Evropa má na poli infekční biologie a klinické medicíny týkajících se infekčních nemocí dlouhou tradici vysoké vědecké úrovně. Prostřednictvím spolupráce a vytváření sítí s vedoucími vědci v Evropě soustřeďuje ECDC poznatky o otázkách veřejného zdraví, které přesahují zeměpisné hranice. Současné činnosti střediska navíc

Eurosurveillance – vědecký časopis ECDC

Eurosurveillance, významný evropský vědecký časopis věnovaný epidemiologii, dozoru nad infekčními nemocemi a jejich prevenci a kontrole, se poprvé objevil v roce 1995 a od března 2007 jej vydává ECDC. Nová vydání jsou k dispozici každý čtvrtek on-line na adrese www.eurosurveillance.org; přináší rychlá sdělení a zprávy i delší podrobnější výzkumné články a zprávy o dozoru a ohniscích. Většina článků je rovněž zveřejňována ve čtvrtletní tištěné sbírce. Dále jsou někdy

vydávána elektronická varování o událostech, které je pro rychlou akci v oblasti veřejného zdraví naléhavě potřeba sdělit čtenářům.

Eurosurveillance je volně přístupný časopis, který je bezplatný pro čtenáře i autory. V současnosti má více než 13 000 elektronických odběratelů a náklad tištěného vydání je 6 000 výtisků.

usilují o vytvoření užších vazeb mezi vědou a tvorbou politik a o rychlejší uplatnění laboratorních objevů na skutečné současné problémy veřejného zdraví.

Odborná příprava a budování kapacit

ECDC koordinuje Evropský program odborné přípravy pro epidemiologické zásahy (*European Programme for Intervention Epidemiology Training, EPIET*), který ve vnitrostátních střediscích v EU pro dozor nad nemocemi a reakce na ně poskytuje odbornou přípravu a praktické zkušenosti. Program je financován ECDC a členskými státy EU a zaměřuje se na praktické lékaře, personál ve veřejném zdravotnictví, mikrobiology, veterinární lékaře a další zdravotnické pracovníky působící v oblasti využití epidemiologie při řešení otázek veřejného zdraví. Cílem je vyvinout evropskou síť zásahových epidemiologů, a posílit tak kapacitu pro dozor nad nemocemi a reakce na ně uvnitř EU, a dokonce i mimo ni.

ECDC pravidelně konzultuje s úředníky z jednotlivých států a pořádá pro ně krátké moduly odborné přípravy. To ECDC umožňuje posuzovat kapacity veřejného zdravotnictví v členských státech a zaměřit se na hlavní oblasti, v nichž je třeba kapacity budovat.

Komunikace o zdraví: informovanost umožňuje jednat

Cílem ECDC je poskytovat informace a analýzu, na jejichž základě je možno jednat. Tvůrci politik v EU a jejich členských státech však mohou na základě nových údajů nebo nových doporučení jednat pouze tehdy, když vědí o jejich existenci. Šíření vědeckých výstupů ECDC je pro nás tudíž výsostně důležité.

Hlavní cílovou skupinou ECDC jsou sice odborníci v oblasti veřejného zdraví a tvůrci politik, infekční nemoci však mají dopad na každého. Evropští občané a sdělovací prostředky tedy mají oprávněný zájem o to, čím se ECDC zabývá. ECDC se sdělovacími prostředky proaktivně komunikuje a některé své publikace zaměřuje přímo na občany.

Kromě toho, že ECDC sděluje výsledky své činnosti, působí pro členské státy také jako zdroj odborných znalostí o osvědčených postupech v komunikaci ohledně zdraví a umožňuje informační kampaně ve více zemích najednou. Při propuknutí nemocí hrají ECDC a Evropská komise významnou roli pro posílení soudržnosti v komunikaci ohledně vznikajícího rizika v celé EU.

Nemocnice během chřipkové epidemie ve Španělsku v roce 1918

Co by se stalo, kdyby zítra propukla pandemie?

Co by se stalo, kdyby se objevila nová, extrémně virulentní forma chřipky a rozšířila se po světě? Jakou roli by při ochraně osob před nemocí v Evropě hrálo ECDC?

Je pravděpodobné, že by se pandemie objevila mimo Evropu. Mohlo by také dojít k tomu, že by první ohnisko nové nemoci nemuselo být ihned rozpoznáno jako pandemická chřipka. Úvodní znaky toho, že by mohla být vypuknout pandemie, by byly zachyceny pracovníky ECDC pro informace o epidemiích, ať již ze zpráv sdělovacích prostředků postižené země nebo z oficiálních informací. Tyto oficiální informace by mohly přijít buď přímo, jako zprávy lékařů v postižené zemi, nebo prostřednictvím Světové zdravotnické organizace (WHO).

Úkolem ECDC by poté bylo posoudit závažnost hrozby pro zdraví v Evropě. Vzhledem k mezinárodnímu zájmu o pandemickou chřipku by toto posouzení muselo být provedeno v těsné spolupráci s WHO a dalšími mezinárodními partnery.

V raných stádiích propuknutí by existovaly velké mezery ve znalostech nového viru. Zdravotnické orgány by chtěly vědět, nakolik je nový virus nakažlivý (tj. jaké procento obyvatelstva pravděpodobně onemocní) a nakolik je nebezpečný (tj. jaká je pravděpodobnost, že nakažení lidé zemřou). Také by chtěly vědět, zda virus postihuje určité

skupiny obyvatel – například děti nebo seniory – více než jiné. Je pravděpodobné, že by WHO nabídla vyslat do postižené země tým pro pomoc v ohniscích nákazy (*Outbreak Assistance Team*). ECDC by do tohoto týmu přispělo svými odborníky a prostřednictvím těchto odborníků by zdravotnické orgány z celé Evropy měly rychlý přístup ke zjištěním týmu pro pomoc v těchto ohniscích.

ECDC s členskými státy úzce spolupracuje na rozvoji jejich připravenosti na pandemii chřipky. Došlo-li by k pandemii, aktivovaly by členské státy své plány připravenosti.

Po celou dobu trvání pandemie by ECDC hrálo roli při shromažďování údajů dozoru o rozšíření nemoci na našem světadílu. Systémy pro poskytnutí takového dozoru již byly předem vytvořeny a jsou postaveny na stávajících systémech pro dozor nad sezonní chřipkou v Evropě.

ECDC by poskytlo rychlé informace o vývoji situace prostřednictvím svých internetových stránek a svých vědeckých publikací. ECDC by spolupracovalo s Evropskou

Reakce na vznikající ohrožení: horečka chikungunya v Evropě

Chikungunya je virus přenášený komáry, který způsobuje vysoké horečky a bolesti kloubů. Zřídka ohrožuje člověka na životě, ale je to nepříjemná nemoc, která se může rychle rozšířit, jakmile se dostane do místní populace komárů. V zimě 2005–2006 se na ostrově Réunion v Indickém oceánu objevilo významné ohnisko chikungunya. ECDC spojilo hlavní odborníky, aby posoudili, zda existuje riziko rozšíření horečky chikungunya do Evropy. Odborníci stanovili v Evropě několik regionů, kde se vyskytují komáři schopní tento virus přenášet.

Vzhledem k významnému množství cest mezi Evropou a regionem Indického oceánu dospěli k závěru, že existuje riziko propuknutí nemoci v Evropě.

Po tomto posouzení pomohly ECDC a Evropská komise členskými státy při sdílení znalostí a posilování připravenosti na chikungunya.

V létě 2007 došlo v oblasti města Ravenna v severovýchodní Itálii k prvnímu propuknutí nákazy virem chikungunya v Evropě. Díky investicím do připravenosti si byli místní lékaři hrozby chikungunya vědomi a měli k dispozici zdroje potřebné pro testování tohoto viru. Ohnisko bylo brzy odhaleno a úspěšně izolováno. Tato událost nicméně potvrdila, že chikungunya představuje pro Evropu hrozbu, kterou je třeba brát vážně. Společný tým ECDC a WHO navštívil Ravennu a její okolí v době propuknutí viru a vypracoval společné posouzení jeho dopadů pro evropské země.

komisí, členskými státy a dalšími klíčovými partnery, aby se posílila soudržnost v komunikaci týkající se rizika pandemie.

Po dobu trvání pandemie by ECDC také s členskými státy a Evropskou komisí spolupracovalo na hodnocení účinnosti prováděných kontrolních opatření. ECDC by pracovalo na tom, aby umožnilo soustředit vědecké znalosti a sdílet zkušenosti s tím, co v boji s pandemií funguje.

Konference ESCAIDE 2007, Stockholm

Zsuzsanna Jakab v Evropském parlamentu

Strategické priority ECDC pro období 2007–2013

Víceletý strategický program ECDC pro období 2007–2013 analyzuje problémy, které budou pro Evropu infekční nemoci v nadcházejících letech představovat, a definuje úlohu ECDC při pomáhání členským státům při řešení těchto problémů.

Klíčové úkoly, před nimiž EU stojí při posilování svých systémů veřejného zdravotnictví, zahrnují:

- Zlepšit kvalitu a srovnatelnost údajů o dozoru nad nemocemi na úrovni EU. Současné rozdíly ve výskytu nemocí jsou stejně často dány rozdílným hlášením jako rozdíly ve skutečném stavu.
- Vytěžit ze shromážděných vědeckých poznatků v EU poradenství pro veřejné zdraví založené na důkazech, na jejichž základě mohou členské státy a jejich občané jednat.
- Mít správný systém pro zjišťování vzniku nových nemocí a následně na něj reagovat.
- Řešení těchto systémových otázek je ústřední úlohou ECDC. Náš strategický víceletý program k tomu poskytuje rámec.

Zasedání správní rady ECDC

Cíle pro rok 2013

Do roku 2013:

Cíl 1: ECDC významně přispěje k vědecké poznatkové základně ohledně infekčních nemocí a jejich zdravotních dopadů jak pro jednotlivce, tak pro širokou společnost.

Cíl 2: ECDC je ústředním kontaktním místem pro dozor nad infekčními nemocemi v EU a je autoritativním referenčním rámcem pro posílení systémů dohledu v členských státech.

Cíl 3: Renomé nejvyšší vědecké úrovně a vedoucí role ECDC je mezi jeho partnery dobře známo a ECDC tvoří hlavní zdroj vědeckých informací a poradenství o infekčních nemocech.

Cíl 4: ECDC je referenčním podpůrným bodem EU pro zjišťování, posuzování, šetření a koordinovanou reakci na vznikající hrozby infekčních nemocí.

Cíl 5: ECDC je klíčovým referenčním podpůrným střediskem EU pro posilování a budování kapacit prostřednictvím odborné přípravy pro prevenci a kontrolu infekčních nemocí.

Cíl 6: Komunikační výstup ECDC je hlavním evropským zdrojem autoritativních a nezávislých vědeckých a technických informací ve svém oboru a ECDC je referenčním podpůrným bodem EU pro rizikovou komunikaci.

Cíl 7: ECDC má strukturovaný program spolupráce v oblasti infekčních nemocí se všemi klíčovými partnery.

Poradní sbor ECDC

Organizace ECDC

Struktura střediska se zakládá na jeho klíčových funkcích. V současnosti sestává ze čtyř technických jednotek (vědecké poradenství, dozor, připravenost a komunikace v oblasti reakce a zdraví). Odpovědnost za celkové vedení, řízení a koordinaci i za vnější vztahy spočívá na kanceláři ředitele. Činnosti podle jednotlivých nemocí procházejí napříč všemi čtyřmi technickými jednotkami. Dosud ECDC zřídila šest takových programů: infekční nemoci postihující dýchací ústrojí; sexuálně přenosné nemoci včetně HIV a virů přenášených krví; nemoci, jimž lze předcházet očkováním; rezistence vůči antimikrobiálním látkám a infekční nemoci související se zdravotní péčí; nemoci přenášené potravinami a vodou a zoonózy; a vznikající nemoci a nemoci šířené přenašeči.

Řídící orgány střediska

Jako nezávislá agentura EU odpovídá ECDC správní radě, jejíž členy jmenují členské státy, Evropský parlament a Evropská komise. Správní rada jmenuje ředitele ECDC, který odpovídá za vedení a řízení střediska. Musí rovněž zabezpečit, aby středisko plnilo své poslání a úkoly v souladu se zakládajícím nařízením. Správní rada schvaluje pracovní program a rozpočet ECDC a dohlíží na jejich plnění, přijímá výroční zprávu a účetnictví – funguje tak jako řídicí orgán střediska. Zasedá nejméně dvakrát ročně.

Poradní sbor radí řediteli střediska v záležitostech kvality vědecké práce prováděné ECDC. Skládá se z vysokých zástupců vnitrostátních veřejných zdravotnických institucí a agentur, kteří jsou jmenováni členskými státy na základě své vědecké způsobilosti, a z úředníka Evropské komise v oblasti veřejného zdraví. Své pozorovatele mohou do poradního sboru vyslat i evropská vědecká sdružení a organizace občanské společnosti. Ředitel ECDC zve na zasedání zástupce Světové zdravotnické organizace, aby byla zajištěna součinnost obou organizací. Kromě poradenské činnosti pro ECDC působí poradní sbor také jako kanál pro výměnu informací

Pracovníci ECDC

a soustředování znalostí o zdraví mezi členskými státy. Poradní sbor se schází nejméně čtyřikrát do roka.

Výkonný řídicí výbor je poradním výborem ředitele a zasedá každý týden. Výkonný řídicí výbor je tvořen vedoucími manažery ECDC, a představuje tak hlavní fórum pro politiku, strategické plánování a rozvoj programu, ale slouží také jako fórum pro konzultace a koordinaci každodenních činností střediska, včetně plnění rozpočtu a pracovních plánů.

Příslušnými subjekty ECDC jsou instituce nebo vědecké subjekty, které poskytují nezávislé vědecké nebo technické poradenství nebo mají schopnost akce v oblasti prevence a kontroly lidských nemocí. Tyto subjekty pověřují vlády členských států.

Poskytují ECDC podporu a ECDC s nimi spolupracuje při plnění všech svých poslání, zejména pokud jde o přípravnou práci pro vědecká stanoviska, vědeckou a technickou pomoc, sběr údajů, rozpoznání vznikajících ohrožení zdraví a informační kampaně pro veřejnost.

Hlavní údaje o ECDC

- Zahájení činnosti: **květen 2005**
- Sídlo agentury: **Stockholm, Švédsko**
- Ředitelka: **Zsuzsanna Jakab**
- Členské státy: **EU-27 a země EHP/ESVO (viz seznam níže)**
- Zakládající nařízení: **nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004**
- Rozpočet: **41,1 milionu EUR v roce 2008**
- Další kroky: **Do roku 2010 bude rozpočet ECDC navýšen na více než 56 milionů EUR a počet pracovníků v rámci současné působnosti (tj. pouze infekční nemoci) stoupne přibližně na 350.**

Poslání ECDC

Zakládající nařízení ECDC definuje poslání, úkoly a organizaci ECDC. Lze je shrnout takto:

- ECDC by se mělo zaměřit na infekční nemoci a pro-puknutí nemocí neznámého původu.
- ECDC by mělo být proaktivním střediskem vysoké vědecké úrovně, pokud jde o informace a vědecké poznatky ohledně všech aspektů infekčních nemocí.
- ECDC by mělo být činitelem změny tím, že bude celý systém EU a jejích členských států aktivně podporovat v úsilí o zlepšení prevence a kontroly infekčních nemocí.

Další informace o ECDC

Internetové stránky

Více se o ECDC a jeho činnostech můžete dozvědět na našich internetových stránkách. Najdete zde například podrobné informace o hlavních infekčních nemocech, které ECDC sleduje, odkazy na příslušné organizace (např. orgány členských států a EU pro dozor), archiv zpráv a informace o nadcházejících akcích. www.ecdc.europa.eu

Eurosurveillance

ECDC vydává on-line vědecký týdeník *Eurosurveillance*. *Eurosurveillance* byl založen v roce 1995 a stal se čelným časopisem o infekčních nemocech v Evropě. Jde o volně přístupný časopis, který zahrnuje volitelná elektronická varování a zdroj RSS. www.eurosurveillance.org

Členské státy

Síť ECDC zahrnuje tyto země:

27 členských států EU:

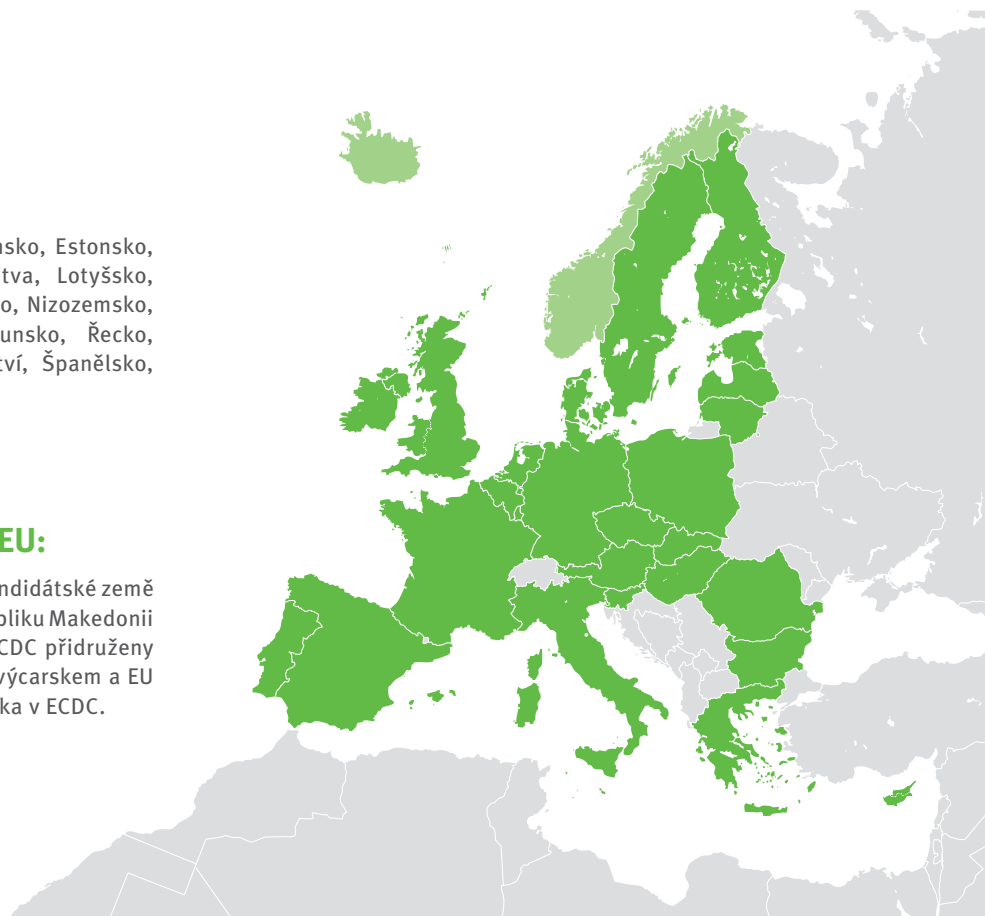
Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko.

Země EHP/ESVO:

Island, Lichtenštejnsko, Norsko.

Ostatní země v sousedství EU:

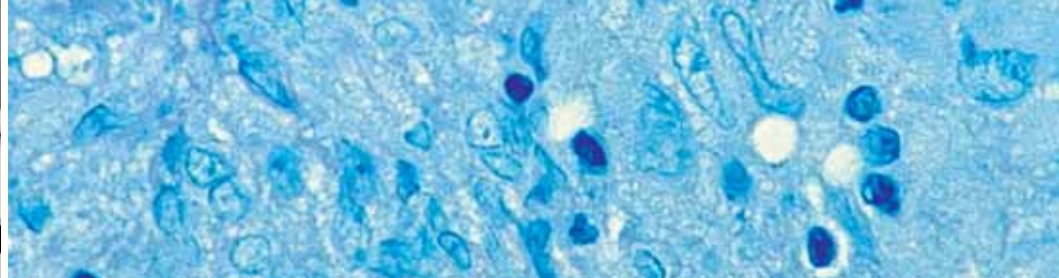
ECDC začalo do své práce zapojovat tři kandidátské země – Chorvatsko, Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii a Turecko. Je možné, že budou k práci ECDC přidruženy také další země v sousedství EU. Mezi Švýcarskem a EU probíhají jednání ohledně účasti Švýcarska v ECDC.

Publikace ECDC

ECDC vydává řadu publikací zaměřených jak na odborníky, tak na veřejnost. Vědecké publikace jsou vydávány pouze v angličtině, zatímco publikace určené široké veřejnosti jsou vydávány ve 23 úředních jazycích EU a v islandštině a norštině.

ECDC vydává čtvrtletní bulletin o svých činnostech nazvaný *ECDC Insight* i krátká čtvrtletní hlášení o vědeckých tématech pro tvůrce politik (*ECDC Executive Science Update*).

Histopatologie tuberkulózy, endometrium

Seznam infekčních nemocí, které se nahlašují na úrovni EU

Infekční nemoci postihující dýchací ústrojí

Chřipka, tuberkulóza, legionelóza.

Sexuálně přenosné nemoci včetně HIV a virů přenášených krví

Chlamydie, gonokokové infekce, hepatitida B, hepatitida C, HIV a příjice.

Nemoci přenášené vodou a potravinami a zoonózy

Campylobakterióza, kryptosporidióza, infekce vyvolané *Escherichia coli* enterohaemorrhagica (EHEC), norovirové infekce, salmonelóza, hepatitida A a E, listerióza, botulismus, brucelóza, Creutzfeld-Jakobova choroba a další přenosné spongiformní encefalopatie (TSE), schigelóza, toxoplasmóza, trichinóza a yersinióza, sněť slezinná (antrax), cholera, tularémie, echinokokóza, lamblíáza (giardiáza), leptospiróza.

Vznikající nemoci a nemoci šířené přenašeči

Malárie, horečka Q, chikungunya, horečky hanta a dengue, žlutá zimnice, západonilská horečka, borelióza, klíšťová encefalitida, mor, syndrom akutního respiračního selhání (SARS), neštovice, virové hemorragické horečky, vznikající nebo jiné nemoci neznámého původu.

Nemoci, jimž lze předcházet očkováním

Haemophilus influenzae typu B, spalničky, meningokoková onemocnění, příušnice, černý kašel, zarděnky, (invazivní) pneumokokové infekce, záškrt, tetanus, poliomyelitis, vzteklina, rotavirové infekce, plané neštovice, lidský papilomavirus.

Infekční nemoci související se zdravotní péčí a rezistence vůči antimikrobiálním látkám

Nozokomiální infekce, rezistence vůči antimikrobiálním látkám.

Jak získat publikace EU

Publikace na prodej:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- u vašeho knihkupce – uveďte název, vydavatele a/nebo číslo ISBN;
- obraťte se přímo na některého z našich obchodních zástupců. Jejich kontaktní údaje najdete na <http://bookshop.europa.eu> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastoupeních nebo delegacích Evropské komise. Jejich kontaktní údaje najdete na <http://ec.europa.eu/> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

ISBN 978-92-9193-141-5

9 789291 931415

Úřad pro publikace

TQ-30-08-669-CS-C

ECDC – Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí

Návštěvní adresa:

Tomtebodavägen 11 A

171 83 Solna, ŠVÉDSKO

Tel. +46 858601000

Fax +46 858601001

Internetové stránky: www.ecdc.europa.eu

E-mail: info@ecdc.europa.eu

Poštovní adresa:

ECDC – European Centre for

Disease Prevention and Control

171 83 Stockholm, ŠVÉDSKO

Agentura Evropské unie

www.europa.eu

Tato brožurka je k dispozici v těchto jazycích:

v angličtině, češtině, dánštině, estonštině, finštině,
francouzštině, irštině, islandštině, italštině,
litevštině, lotyštině, maďarštině, maltštině, němčině,
nizozemštině, norštině, polštině, portugalštině,
řečtině, slovenštině, slovínštině, španělštině
a švédštině.